

Додаток 1
рішення одинадцятої сесії
восьмого скликання №
від 2021 року

ПРОГРАМА
охорони навколишнього природного середовища
Аджамської сільської територіальної громади
на 2022– 2024 роки

с. Аджамка
2021 рік

I. Паспорт Програми

1. Ініціатор розроблення Програми	Аджамська сільська рада
2. Підстава для виконання Програми	Закон України «Про відходи», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про благоустрій населених пунктів», «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення»
3. Розробник Програми	Відділ земельних відносин, комунальної власності, інфраструктури та житлово-комунального господарство Аджамської сільської ради
4. Головний розпорядник коштів	Аджамська сільська рада
5. Строк виконання Програми	2022-2024 рік
8. Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	місцевий бюджет
9. Орієнтовний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми *	2022 рік - 37,434 тис.грн. * 2023 рік - 7,828 тис.грн.* 2024 рік - 8,219 тис.грн.*

* Обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації заходів Програми, може змінюватися шляхом внесення відповідних змін до місцевого бюджету впродовж терміну дії Програми.

1. Загальні положення.

Програма охорони навколишнього природного середовища Аджамської сільської територіальної громади на 2022-2024 роки (далі - Програма) розроблена виконавчим комітетом Аджамської сільської ради відповідно до вимог Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 року, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» від 17 вересня 1996 року №1147 (із змінами та доповненнями).

Основними завданнями із усунення негативного впливу на довкілля є: комплексне вивчення геологічного середовища, постійний моніторинг його стану, удосконалення вивчення родовищ з метою підвищення якості і достовірності підготовки запасів надр, раціональний видобуток надр та використання відходів від їх переробки, вдосконалення технологій видобутку та переробки надр, а також недопущення самовільного їх видобутку. Виснаження природних рослинних комплексів. Особливою складовою охорони, збереження рослинних ресурсів є заходи із озеленення населених пунктів сільської ради, виконання фітосанітарних заходів із боротьби з поширенням шкідливих інвазійних (чужорідних) видів рослин.

Основними завданнями має стати розробка сільською радою місцевих планів дій з охорони навколишнього природного середовища, здійснення досліджень стану довкілля, а також розробка проектно-кошторисної документації для здійснення природоохоронних заходів. Особливою складовою природоохоронної діяльності є забезпечення участі зацікавлених сторін у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування та здійснення транскордонної співпраці.

2. Мета Програми

Програма розроблена з метою реалізації державної політики України в галузі довкілля, забезпечення екологічної безпеки, захисту життя і здоров'я мешканців населених пунктів Аджамської сільської територіальної громади від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього природного середовища, досягнення гармонії взаємодії суспільства і природи, визначає пріоритети екологічної політики, передбачає поліпшення стану довкілля за рахунок удосконалення регулювання використання природних ресурсів, додаткового залучення коштів з різних джерел на здійснення заходів щодо охорони довкілля, координації діяльності підприємств різних форм власності з метою дотримання ними вимог природоохоронного законодавства України. Необхідність розроблення Програми зумовлена підвищеними вимогами до поліпшення якості оточуючого середовища, необхідністю подальшої стабілізації екологічної

ситуації та створення умов для забезпечення ефективного і раціонального використання природних ресурсів з обов'язковим відтворенням їх природних якостей.

Екологічна ситуація на території Аджамської сільської територіальної громади характеризується відносною стабільністю показників – однак багато проблем потребують вирішення.

Стан озеленення на території громади потребує розширення та коригування. Зелені насадження досягли вікової межі і потребують негайної заміни в зв'язку із тим, що більшість із них фаутні (заражені омелою) і знаходяться в аварійному стані; загрожують безпеці людей, будівель та автотранспорту. Існуюча система полезахисних лісосмуг в повній мірі не виконує своїх функцій, вони потребують постійного догляду.

Розвиток зеленого господарства виконується переважно за рахунок створення локальних зелених зон: паркових насаджень, скверів, фруктових садів. Актуально на сьогодні: забезпечення обслуговування зелених насаджень в межах жилої забудови (прибудинкових територій житлових масивів, впродовж доріг та населених пунктів).

Мета програми полягає в досягненні ресурсно-екологічної безпеки та раціоналізації природокористування, охорони навколишнього природного середовища на підвідомчих територіях громади, забезпеченні конституційних прав громадян на сприятливе навколишнє середовище, створення передумов переходу до сталого розвитку останніх. Реалізація цієї мети базується на:

- встановленні збалансованого розвитку природно-сировинної бази та соціально-економічного комплексу для задоволення потреб сільської ради у паливно-енергетичних, мінеральних, водних, лісових, біологічних та інших ресурсах;
- подоланні суперечностей між соціально-економічним розвитком, раціональним природокористуванням та цілісним існуванням наявних екосистем.

Програма спрямована на запобігання забруднення довкілля і зменшення його шкідливого впливу на навколишнє середовище та здоров'я людей, раціональне використання природних ресурсів, розширення, відтворення та збереження територій і об'єктів природно-заповідного фонду, рекреаційних, водних та інших природних комплексів і унікальних територій, формування на їх основі регіональної екологічної мережі, дотримання екологічної безпеки на території громади, створення умов для переходу до сталого розвитку підвідомчих територій громади.

Враховуючи сучасну екологічну ситуацію та стан основних галузей охорони довкілля підвідомчих територій громади, першочерговими завданнями для реалізації основних пріоритетів екологічної політики є:

- продовження будівництва та реконструкції очисних споруд;
- вироблення системи роздільного збирання, транспортування, переробки та утилізації відходів на підвідомчих територіях сільської ради.

В результаті виконання запропонованих заходів підвідомчі території громади стануть більш привабливими для інвестицій у виробничу та соціальну сфери, зокрема в індустрію туризму, відпочинку та оздоровлення людей, у виробництво і реалізацію екологічно чистих продуктів харчування. Покращення інвестиційного клімату позитивно позначиться на зайнятості населення, яке проживає на території громади.

Охорона і раціональне використання земель:

- 1) будівництво та реконструкція протиерозійних, гідротехнічних, берегозакріплювальних, протизсувних споруд;
- 2) консервація деградованих і забруднених земель;
- 3) рекультивація порушених земель та територій полігонів твердих побутових відходів;
- 4) охорона земель водного фонду, у тому числі винесення в натурі водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об'єктів;
- 5) ведення земельного кадастру.

Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів:

- 1) заходи з озеленення населених пунктів територіальної громади та створення захисних лісових насаджень об'єктів;
- 2) впровадження природозберігаючих технологій при утилізації різного виду відходів на підвідомчих територіях;
- 3) проведення заходів з виявлення запасів природних рослинних ресурсів, затрати на їх охорону та відтворення, а також придбання посадкового матеріалу для проведення природоохоронних заходів на підвідомчих територіях;
- 4) виконання комплексних захисних фітосанітарних заходів із боротьби з поширенням шкідливих інвазійних (чужорідних) видів рослин.

Охорона і раціональне використання ресурсів тваринного світу:

- 1) заходи щодо охорони тваринного світу та боротьби з браконьєрством (придбання матеріально-технічних засобів тощо);
- 2) будівництво та облаштування притулків для безпритульних тварин.

Збереження природно-заповідного фонду:

- 1) розширення, облаштування та матеріально-технічне забезпечення об'єктів природного фонду підвідомчих територій громади;
- 2) забезпечення заходів з інвентаризації об'єктів і територій природно заповідного фонду, ведення його кадастру та створення бази даних екологічної мережі підвідомчих територій громади;
- 3) проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- 4) здійснення заходів щодо відновлення корінних природних комплексів на підвідомчих територіях;

5) діяльність щодо збереження видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України, поліпшення середовища їх перебування чи зростання, створення належних умов для розмноження у природних умовах.

Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів:

1) будівництво, розширення та реконструкція споруд, придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, транспортування, перероблення, знешкодження та складування побутових та промислових відходів виробництва;

2) забезпечення роздільного збирання та вторинної переробки відходів виробництва та побутових відходів шляхом будівництва, розширення та реконструкції установок, виробництв, цехів для одержання сировини або готової продукції;

3) в разі необхідності будівництво та облаштування нового полігону твердих побутових відходів, сміттєзвалищ та худобомогильників на підвідомчій території громади;

4) забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів.

Наука, інформація і освіта, підготовка кадрів, екологічна експертиза, організація праці, забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування, впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища. Удосконалення та забезпечення діяльності державної системи моніторингу навколишнього природного середовища підвідомчих територій громади, в разі необхідності призначати екологічні експертизи відповідного спрямування.

3. Основні завдання програми

Враховуючи реальний стан довкілля, який сформувався на території, основними завданнями Програми охорони навколишнього природного середовища та пріоритетними напрямками екологічної політики територіальної громади є:

- Покращення санітарно-екологічного стану водойм.
- Покращення якості питної води.
- Охорона і раціональне використання земель.
- Озеленення, благоустрій населених пунктів, збереження природнозаповідного фонду.
- Екологічна освіта і виховання.
- Контроль за зберіганням, використанням органічних, мінеральних добрив, отрутохімікатів, нафтопродуктів.

4. Очікувані результати заходів програми

Виконання Програми надасть можливість забезпечити:

1.Реалізацію державної політики у сфері охорони навколишнього середовища: поліпшення екологічної ситуації, екологічного балансу сіл, селищ та навколишньої території.

2.Досягнення покращення екологічної ситуації на території буде проводитись в двох напрямках:

а) впровадження заходів, спрямованих на зменшення прямого та опосередкованого впливу людей і господарств на природу в цілому та (або) окремі її елементи (зменшення антропогенного навантаження на природу);

б) впровадження заходів, спрямованих на підвищення екологічного рівня території.

Впровадження заходів Програми дозволить досягти наступних результатів:

- покращення стану зелених насаджень на території Аджамської територіальної громади за рахунок знесення аварійних, фаутичних дерев та сухостою, пухонесучих тополь, розширення паркових зон, боротьба з бур'янами та амброзією, озеленення вулиць на території населених пунктів територіальної громади;

- формування відповідального ставлення громадян до збереження навколишнього середовища.

5. Джерела фінансування заходів Програми

Основним джерелом фінансування Програми є місцевий бюджет та інші джерела фінансування, не заборонені законодавством.

Кошториси витрат на реалізацію Програми складаються по мірі потреб та затверджуються на сесіях сільської ради.

**6. Заходи Програми охорони навколишнього природного середовища
Аджамської сільської територіальної громади на 2022-2024 роки**

№ п/п	Зміст заходів	Термін виконання	Сума витрат тис. грн.	Відповідальні виконавці
1	Поточний ремонт системи водопостачання	2022-2024	Місцевий бюджет за наявності потреби	Виконавчий комітет Аджамської сільської ради , Аджамська сільська рада
2	Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів	2022-2024	Не потребує	Виконавчий комітет Аджамської сільської ради, Аджамська сільська рада. Підприємства, установи, організації та інші господарюючі суб'єкти на території громади (незалежно від форм власності)
3	Ліквідація наслідків буреломів	2022-2024	Місцевий бюджет за наявності потреби	Виконавчий комітет Аджамської сільської ради, Аджамська сільська рада
4	Ліквідація аварійних, фаутичних дерев та сухостою, кронування дерев, боротьба з бур'янами та амброзією	2022-2024	Місцевий бюджет за наявності потреби	Виконавчий комітет Аджамської сільської ради, Аджамська сільська рада
7	Відновлення, підтримання сприятливого санітарно-екологічного стану водоймищ на території громади	2022-2024	Місцевий бюджет за рішенням місцевої ради	Виконавчий комітет Аджамської сільської ради, Аджамська сільська рада
8	Озеленення вулиць на території громади, розширення паркових зон	2022-2024	Місцевий бюджет за рішенням місцевої ради	Виконавчий комітет Аджамської сільської ради, Аджамська сільська рада
9	Закупівля та висадка саджанців дерев і квітів, розбивка клумб, квітників	2022	7,434	Виконавчий комітет Аджамської сільської ради, Аджамська сільська рада
		2023	7,828	
		2024	8,219	

10	Утримання зелених насаджень (агротехнічні заходи)	2022-2024	Місцевий бюджет за рішенням місцевої ради	Виконавчий комітет Аджамської сільської ради, Аджамська сільська рада
11	Розробка звіту про стратегічну екологічну оцінку сучасного стану території громади	2022	30,0	Виконавчий комітет Аджамської сільської ради, Аджамська сільська рада

**Начальник відділу земельних відносин,
комунальної власності, інфраструктури та
житлово-комунального господарства**

Лариса ВАЛЬКО